

Posudek oponenta na habilitační práci

Uchazeč: Michael Matthew Kaylor, Ph.D.

Předložený habilitační spis „*A Study of Forrest Reid*“ („Studie o Forrestu Reidovi“) se skládá ze dvou svazků. První z nich představuje uchazečovo kritické vydání tří Reidových románů „*The Tom Barber Trilogy*“ (Kansas City: Valancourt Books, 2011, 646 stran; původní vydání 1931, 1934, 1944, souborně 1955) a druhý uchazečovu rozsáhlou biograficko-kritickou studii „*Arch-Priest of a Minor Cult*“: *A Critical Study of Forrest Reid* („Arcikněz minoritního kultu“: kritická studie o Forrestu Reidovi, (Kansas City: Valancourt Books, 2011, 476 stran, s. přílohami 620 stran).

Ve své studii se dr. Kaylor zabývá životními osudy a tvůrčím vývojem u nás méně známého anglicky píšícího prozaika ze severního Irska (tzv. Ulsteru). Dr. Kaylor již dříve pro zmíněné nakladatelství editoval některé Reidovy další prózy, a jak je z jeho studie zřejmé, je seznámen s celou autorovou tvorbou. Forrest Reid (1875-1947) publikoval řadu románů od počátku do poloviny čtyřicátých let dvacátého století a je běžně hodnocen jako jeden z nejvýznamnějších ulsterských autorů. Předložená rozsáhlá studie doprovází reedici jeho nejznámějšího a nejvýše hodnoceného díla. Podobně jako i jiné Reidovy prózy se trilogie soustřeďuje na citlivé postižení dospívání mladého chlapce hledajícího ideálního přítele a vyznačuje se zřetelným homoerotickým naladěním, fantasií a odkazy na antickou kulturu.

V úvodu předloženého spisu načrtl a zdůvodnil dr. Kaylor svůj metodologický přístup (zvláště viz str. 7) – na základě chronologicky podávané biografie autora postihuje souvislost jeho životních osudů s jeho tvorbou. Tento přístup vychází z faktů a je vzhledem k hodnocenému literárnímu dílu v tomto případě zcela odpovídající – Reidův životní běh nebyl poznamenán výraznými vnějšími událostmi, ale omezil se na intenzivní vnitřní duchovní prožitky. Okruh jeho známých, především rovněž spisovatelů, z nichž někteří byli podobně sexuálně orientováni, byl velmi omezený (např. E. M. Forster, Walter de la Mare, Stephen Gilbert aj). Jejich dochovaná korespondence i Reidovy publikované autobiografie jsou v habilitační práci dobře využity. Kromě dosavadní publikované knižní a časopisecké literárněkritické a

literárněvědné produkce týkající se Reidova života a díla dr. Kaylor zpracoval rovněž heuristicky další relevantní prameny z různých archivů (např. General Register Office for Northern Ireland, Public Record Office of Northern Ireland), které osobně navštívil a materiály v nich vyhledal. Díky tomu se mu podařilo upřesnit některé skutečnosti a zjistit další fakta. Podobně jako předešlé Kaylorovy publikace je spis založen na bohaté faktografii a znalosti rozsáhlé sekundární literatury a obsahuje vhodné obrazové přílohy.

Průběžné využití zmíněných nalezených a sekundárních zdrojů v habilitačním spise prokazuje autorovo podrobné seznámení jak s literárními, tak i biografickými, historickými a dalšími relevantními skutečnostmi k tématu. Prostudovanou odbornou literaturu dokázal kriticky zhodnotit a doplnit vlastními stanovisky. Ve svém výkladu dr. Kaylor postihl myšlenkovou jednotu autorova díla – spojitost jeho života a próz a názorů vyslovených v časopiseckých příspěvcích či v osobní korespondenci. Svě jednotlivé teze vždy pečlivě dokládá konkrétními příklady, nenajdeme žádné nepodložené spekulace či generalizace. Svě interpretace jednotlivých textů a celkové závěry průběžně konfrontuje jak se staršími, tak novějšími výsledky bádání. Autor se tedy podrobně seznámil s Reidovým dílem, položil si a zodpověděl mnoho důležitých otázek o podstatných souvislostech jeho biografie a próz.

Lze říci, že dr. Kaylor prokázal své schopnosti v několika podstatných rovinách literárněvědné práce – zpracoval kritické vydání hodnotné umělecké prózy, podal citlivý rozbor a kritické zhodnocení tohoto literárního díla, zachytil jeho vztah k osobnosti autora, prokázal komparatistický zřetel k dalším dílům autora a jiných autorů a postihl jeho vztahy k dobovému myšlenkovému, literárnímu a společensko-politickému kontextu. Předložený spis rovněž prokazuje jeho znalosti a praktickou aplikaci literárněvědné metodologie a početné hodnotné odborné literatury. Práce je vedena chronologicky a v tomto smyslu je uspořádána přehledně, jednotlivé problémy jsou uceleně diskutovány v příslušných kapitolách, výklad je uspořádaný a plynulý. Autorovy závěry jsou podloženy argumenty a přesvědčivé. Práce jako celek je jak dobrým shrnutím dosavadního bádání a úvodem do problematiky, tak přínosným rozbohem s novými poznatky. Habilitační práce dr. Kaylora jistě bude přínosem jak pro badatele, tak i pokročilé studenty anglistiky. Z formálního hlediska má práce více

než odpovídající rozsah (467 stran), příslušný odborný aparát a standardní formální uspořádání. Je psána anglicky a její jazyk a styl jsou na vynikající úrovni.

Závěrem lze konstatovat, že práce dodržela svůj definovaný úkol. Předložená studie shromáždila rozsáhlý hodnotný a u nás méně známý materiál, podala jeho citlivý rozbor a kritické zhodnocení a toto využila pro formulování obecnějších závěrů. Je jak shrnutím dosavadního bádání a úvodem do problematiky, tak přínosným rozbohem přinášejícím nové poznatky. Předložený spis jako celek po obsahové a formální stránce zcela splňuje požadavky kladené na habilitační práci v daném oboru.

V Hradci Králové 27. května 2012

Prof. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc.
Katedra anglického jazyka a literatury
Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové
Rokitanského 62
500 03 Hradec Králové
bohuslav.manek@uhk.cz